

INFORMATIE OVER ONDERSTEUNING

2025 - 2026

BASISONDERSTEUNING

Mentor

Mentoren hebben een belangrijke rol in de begeleiding van leerlingen bij het onderwijsleerproces. Zij houden in de gaten hoe leerlingen zich voelen en letten erop dat de klas als groep goed functioneert. Denk ook aan coaching, het trainen van studievastigheden, het begeleiden van het studie- en beroepskeuzeprocess en het bijhouden en bespreken van de studieresultaten. De mentor voert gesprekken met leerlingen en ouders waarin de persoonlijke doelen en reflectie op het leerproces centraal staan. De mentor is ook degene die de taak heeft om te signaleren of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. De mentor wordt ondersteund door een IOT-er (Intern OndersteuningsTeam).

De IOT-er denkt mee op het gebied van sociaal- emotionele ontwikkeling van de leerlingen en de groepsdynamiek in de klas. Daarnaast wordt de mentor ondersteund door de onderwijscoördinator.

Onderbouw

In klas 1 en 2 hanteren we de methode GRIPP tijdens de mentorlessen. GRIPP is een preventief programma gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegengaan van pesten in het voortgezet onderwijs.

In klas 1 en 2 hanteren we de methode van het Leerlab tijdens de mentorlessen. Hierbij staat leren leren en leren plannen centraal.

Bovenbouw

In de bovenbouw bieden we ondersteuningslessen aan waar de leerlingen zich voor in kunnen schrijven. Deelname aan de ondersteuningslessen geschiedt vanuit een eerder behaalde onvoldoende, vanuit een vakdocent, vanuit de mentor of vanuit de eigen wens van de leerling. De ondersteuningslessen zijn niet verplicht, niet elke leerling heeft een ondersteuningbehoefte.

Onderwijscoördinator

Wij hebben onderwijscoördinatoren aangesteld voor alle leerjaren van de school.

De onderwijscoördinator is de schakel tussen de onderwijsvloer en de schoolleiding. We werken in kleine onderwijsteams, gegroepeerd rond een leerjaar en in de bovenbouw daarnaast ook rond een niveau. De docenten, mentoren en de onderwijscoördinatoren werken met korte lijnen, snelle communicatie en snelle oplossingen. Onderwijscoördinatoren hebben een coachende rol naar de mentoren, een korte lijn met leerlingenzaken en een coördinerende taak naar het leerjaar. De interactie met de teamleiders zorgt voor dynamiek en overzicht.

Vertrouwenspersoon en anti-pestcoördinator

Voor allerlei persoonlijke problemen kunnen de leerlingen behalve bij de mentor ook terecht bij de vertrouwenspersoon van de school. De school heeft drie vertrouwenspersonen die leerlingen te woord kunnen staan. Daarnaast heeft de school twee anti-pestcoördinatoren die geschoold zijn in het omgaan met leerlingen die slachtoffer zijn van pestgedrag en leerlingen die het pestgedrag veroorzaken. De school beschikt over een anti-pestprotocol dat te vinden is op de website van het Harens Lyceum. Aan het begin van het schooljaar maken we de namen van de vertrouwenspersonen en anti-pestcoördinatoren bekend aan de leerlingen.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Beroepskrachten die werken met jongeren, zijn verplicht een meldcode te gebruiken bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode draagt eraan bij dat bij signalen op dit gebied zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden geboden. Deze meldcode is een overzichtelijk vijfstappenplan waarin staat wat de professional het beste kan doen als er vermoedens zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling. Onze school maakt gebruik van dit model en heeft opgeleide aandacht-functionarissen waar docenten, leerlingen en ouders terecht kunnen bij vragen over dit onderwerp. Op de website van de rijksoverheid is hier meer informatie over te vinden. Het protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is te vinden op de website van het Harens Lyceum.

Decanaat

Het Harens Lyceum werkt met een tweedelijns decanaat. Dit houdt in dat de mentor ook op het gebied van het maken van keuzes voor de leerling het eerste aanspreekpunt is. De decanen ondersteunen de mentoren bij de LoopbaanOriëntatie en Begeleiding (LOB). LOB gaat over alles wat leerlingen verder helpt om hen voor te bereiden op keuzes voor hun toekomstige studie of beroep. Hieronder vallen o.a. bedrijfsbezoeken in klas 2, stages en activiteiten gericht op de profielkeuze in jaar 3 en bezoeken aan het hoger onderwijs tijdens voorlichtingsevenementen in klas 4, 5 en 6.

EXTRA ONDERSTEUNING

Extra (aanvullende) ondersteuning gaat om alle vormen van ondersteuning die meer bieden dan de basisondersteuning. Hieronder staat beschreven welke extra (aanvullende) ondersteuning wij kunnen bieden.

Intern OndersteuningsTeam

Het InternOndersteuningsTeam (IOT) bestaat uit een ondersteuningscoördinator, orthopedagoog en intern begeleiders. Samen met de mentor proberen we passende ondersteuning te realiseren. Constateert de mentor belemmeringen in het onderwijsleerproces of in de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling, dan overlegt de mentor met de onderwijscoördinator en de gekoppelde IOT-er van de klas. Wanneer ze samen constateren dat er een individueel begeleidings-traject nodig is, kan de mentor samen met de IOT-er, de leerling aanmelden bij het IOT. Het IOT kijkt welke passende ondersteuning te realiseren is binnen of buiten de school. Wanneer dit een langdurige extra ondersteuningsbehoefte betreft, stelt de mentor samen met de leerling en de IOT-er een ontwikkelingsperspectief plan op (OPP). Hierin wordt de ondersteuningsbehoefte van de leerling in kaart gebracht.

Wanneer onze school een OPP opstelt, praten we met de ouders en de leerling over het ontwikkelingsperspectief. In het OPP schrijven we op hoe de leerling naar de eigen ontwikkeling kijkt en koppelen we daar doelen aan. Het OPP stellen we vast als deze met de ouders en de leerling besproken is en zij het eens zijn met het handelingsdeel.

Het OPP wordt jaarlijks geëvalueerd. Tussentijds kan het OPP waar nodig aangepast worden.

Kopgroep

Wanneer de individuele ondersteuning van het IOT niet toereikend is voor de ondersteuningsbehoefte, kan de leerling in aanmerking komen voor de Kopgroep. Dit is een voorziening binnen onze school met een eigen lokaal. De leerling blijft aan de slag met schoolvakken en daarnaast wordt er gewerkt aan individuele werkpunten. De persoonlijke ontwikkeling staat voorop. De doelstelling is d.m.v. intensieve begeleiding weer terug te stromen naar de eigen klas. De Kopgroep is bedoeld voor met name leerlingen uit de onderbouw, maar bovenbouw is niet uitgesloten. De leerling heeft vooral internaliserende problematiek. Het perspectief is om in een korte tijd de reguliere schoolloopbaan weer op te kunnen pakken.

Hoogbegaafdheidcoaching

Hoogbegaafde leerlingen kunnen meedoen aan ons HB-coachingstraject. Het traject bestaat uit terugkerende gesprekken, HB-groepslessen en overlegmomenten met ouders en andere partijen. Tijdens het spreekuur bespreken de leerlingen met de hoogbegaafdheidscoach wat ze nodig hebben in het onderwijs: compacten, versnellen, verdiepen, verbreden, ondersteuning van leervaardigheden, andere leerbehoeften etc. We vinden het belangrijk dat je als leerling gehoord en gezien wordt. Zo kunnen we samen het onderwijs op de juiste manier vormgeven. Leerlingen worden ongeveer eens in de vier weken uitgenodigd voor een dergelijk gesprek. Op die manier leren we elkaar goed kennen. HB-leerlingen kunnen tot en met het eindexamen gebruik maken van deze spreekuren.

In jaar 1 en 2 organiseren we daarnaast HB-groepslessen, waarbij allerlei onderwerpen die met hoogbegaafdheid te maken hebben – of daarbij van nut zijn – aan de orde komen. We doen dat meestal in spelvorm of geven de leerlingen denkvragen, zodat ze het nuttige met het aangename kunnen combineren! Leerlingen uit verschillende klassen vinden elkaar in deze groepslessen. De uitkomsten van de groepslessen nemen we vervolgens samen door tijdens het spreekuur.

Aan het begin van het schooljaar ontvangen leerlingen en ouders meer informatie over HB-coaching. We nodigen in jaar 1 ook alle ouders uit voor een kennismakingsgesprek. Op die manier willen we onze hoogbegaafde leerlingen een prettige en leerzame schooltijd bezorgen.

Verzuimcoördinator

De verzuimcoördinator houdt zich o.a. bezig met absentie, verzuim- en uitstuurbeleid, informeert mentoren en onderwijscoördinatoren en staat in nauw contact met het IOT.

EXTERNE PARTNERS

Aansluiting Onderwijs – Jeugdhulp (AOJ team)

Het IOT team werkt nauw samen met externe partners. Samen vormen ze het AOJ team. Het doel van het AOJ team is om de aansluiting tussen zorg en onderwijs snel adequaat te kunnen realiseren wanneer dit nodig is in het belang van de leerling. Hieronder staat beschreven wie de externe partners zijn en hun functie.

VO WIJ-Team medewerker/ jeugdhulpverlening CJG

Op verzoek van de leerling zelf, ouders of mentor kan er aanleiding zijn om in gesprek te gaan met de VO WIJ-team medewerker/jeugdhulpverlening CJG. Deze medewerker wordt via het IOT ingezet en zorgt voor laagdrempelige ondersteuning bij niet-schoolse problemen. Dit kan variëren van emotionele problemen tot zaken als gezinssituaties of andere uitdagingen die de schoolloopbaan beïnvloeden. Samen met de leerling en hun netwerk worden oplossingen gezocht die dichtbij en praktisch zijn. Wanneer nodig wordt er contact gezocht met het sociaalteam van de woonplaats van de leerling.

Jeugdarts

De jeugdarts houdt regelmatig een spreekuur op school. Leerlingen kunnen zich aanmelden voor het spreekuur of worden uitgenodigd wanneer er sprake is van veelvuldig geoorloofd verzuim (ziekte). Het protocol geoorloofd ziekteverzuim is te vinden op de website van het Harens Lyceum.

Leerplicht

De leerplichtambtenaar houdt regelmatig een preventief spreekuur op school. Wanneer er sprake is van ongeoorloofd verzuim, meldt de verzuimcoördinator leerlingen hiervoor aan. Het verzuimprotocol is te vinden op de website van het Harens Lyceum.

Expertise en ConsultatieTeam (samenwerkingsverband)

Het Expertise en ConsultatieTeam (ECT) ondersteunt de school bij de professionalisering van de ondersteuning en begeleiding op school. Ook zorgt het ECT voor verbinding en bundeling van expertise tussen de scholen onderling. Het ECT kan de school ondersteunen bij het aanvragen van een arrangement voor een leerling of bij het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal onderwijs.

Verdieping en intensivering

In onderstaande tabel staat een overzicht van de beschikbare vormen van ondersteuning, aanvullend op de basisondersteuning.

Verdieping

Docenten ondersteunen leerlingen die meer aankunnen dan de gemiddelde leerling. Leerlingen kunnen op deze manier worden uitgedaagd.

Intensivering

De docenten ondersteunen leerlingen die meer nodig hebben dan de gemiddelde leerling. Leerlingen krijgen op deze manier extra ondersteuning op maat.

Niveau	Verdieping	Intensivering
1. Klas	Extra uitdaging door differentiatie in leerstijlen en differentiatie in niveau	• Observatie in de klas; • Docentenscholing; • Inzet IOT; • Inzet externe experts; • Inzet OPDC op de locatie.
2. Groep	Hoogbegaafdheids-bijeenkomsten in jaar 1 en 2	• Dyslexie bijeenkomsten in leerjaar 1; • Bijeenkomsten voor leerlingen met een stoornis in het autistische spectrum in leerjaar 1; • Faalangstreductietraining voor onder- en bovenbouw; • Workshop stressreductietraining voor examenleerlingen; • Inzet IOT.

Niveau	Verdieping	Intensivering
3. Leerling	Versnelling van vak(ken) wordt bij individuele leerlingen waar het kan toegepast in de bovenbouw Extra examenvak(ken) Cambridge English	• Inzet IOT; • Tijdsverlenging bij toetsen voor leerlingen met onderbouwende diagnoseverklaring; • Gebruik van laptop bij het maken van toetsen; • Gebruik van spraaksoftware voor leerlingen met een onderbouwende diagnoseverklaring; • Inzet ambulante begeleiding vanuit OPDC; • Time-out pas; • Strippenkaart voor leerlingen met onderbouwende diagnoseverklaring of hoogbegaafdheid; • Maatwerk voor minder belastbare leerling in afstemming met jeugdarts; • Inzet Kopgroep; • Spreiding van toetsen voor leerlingen met een onderbouwende verklaring en een ontwikkelingsperspectief plan (OPP); (Spreiding is alleen mogelijk indien de organisatie van de school dit toelaat); • Inzet hoogbegaafdheidscoach; • Inzet individueel arrangement vanuit het SWV (indien mogelijk).

Wat zijn de grenzen aan onze ondersteuning?

Er kunnen omstandigheden zijn waardoor plaatsing of continuering op onze school niet tot de mogelijkheden behoort. Hiervan kan sprake zijn als we ook met aanvullende ondersteuning in de school en eventueel vanuit gemeenten:

- Niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling en als het uitstroomperspectief van de leerling niet kan worden gerealiseerd in de klas;
- Niet in staat zijn om de orde, rust en veiligheid te bewaren; diverse vormen van externaliserend gedrag van de leerling en/of het consequent hebben laten zien van het niet houden aan geldende regels en afspraken.
- Niet tot overeenstemming kunnen komen door het ontbreken van samenwerking over het benodigde ondersteuningsaanbod tussen leerling, ouders en school;
- De leerling onvoldoende ondersteuning kunnen bieden door de groepsgrootte binnen onze school. Binnen het Harens Lyceum vindt het onderwijs plaats in groepen van maximaal 32 leerlingen. Voor leerlingen die een ondersteuningsvraag hebben waarvoor veel individuele aandacht nodig is vanuit de docent of een ondersteuningsvraag die pleit voor onderwijs in een kleinere onderwijsgroep, is dit een beperkende factor.
- Een leerling met een VSO advies niet de ondersteuning kunnen aanbieden in de mate waarop cluster I, II, III en IV scholen dat vormgeven.

Zorgplicht

De eerste school waar een leerling wordt aangemeld heeft zorgplicht. De school heeft de taak om een passende onderwijsplek te bieden of de leerling door te geleiden naar een andere, passende school. Bij aanmelding moeten ouders aangeven of ze verwachten dat hun kind een bepaalde vorm van ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen. De school onderzoekt of ze de ondersteuning kan bieden die de leerling nodig heeft.

Na plaatsing

Indien het gedurende de schoolloopbaan niet lukt om de ondersteuning passend vorm te geven dan heeft de school een inspanningsverplichting. Zo nodig kan de school een beroep doen op externe deskundigheid van de jeugdarts, leerplichtambtenaar en het Expertise en Consultatieteam (ECT) van het samenwerkingsverband.

EVALUATIES EN AMBITIES

Betrokkenheid leerlingen bij evaluatie ondersteuningsaanbod

Ieder voorjaar vragen wij leerlingen via een vragenlijst wat zij vinden van de ondersteuning die onze school biedt. De informatie die wij krijgen van onze leerlingen gebruiken wij als het nodig is om ons ondersteuningsaanbod aan te passen. De vragenlijst die wij afgelopen jaar hebben uitgezet levert ons de volgende informatie.

De leerlingen geven de school een ruime voldoende op ons ondersteuningsaanbod. De leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen, zijn tevreden over het aanbod van de ondersteuningslessen, de extra begeleiding en de verschillende voorzieningen/faciliteiten die we bieden. Ook op het punt van inspraak scoren we positief: leerlingen geven aan dat zij voldoende betrokken worden bij beslissingen over de ondersteuning die zij ontvangen. We zijn trots op deze feedback en vinden het belangrijk dat leerlingen zich eigenaar voelen van hun leerproces en dat zij actief betrokken worden bij keuzes rondom hun begeleiding.

Ambities

We hebben de ambitie om de stem van de leerling verder te versterken. De feedback van de leerling gaan we structureel integreren. Bij elke evaluatie van ondersteuning (bijvoorbeeld na een periode van inzet van extra begeleiding) vragen we de leerling expliciet om terug te kijken: Wat werkte goed? Wat niet? Wat zou je anders willen? Dit wordt meegenomen in de verdere afstemming. Op deze manier bouwen we samen met de leerlingen aan een ondersteuningsstructuur die niet alleen effectief is, maar ook écht aansluit bij wat zij nodig hebben.

Het waarborgen van een veilig en positief leerklimaat voor álle leerlingen blijft een centrale pijler in ons onderwijsbeleid. Om deze ambitie duurzaam te realiseren, zet de school in op een volgende stap in de ontwikkeling van het onderwijs: de transitie van passend naar inclusiever onderwijs.

Onze samenleving beweegt richting meer inclusiviteit. Het onderwijs ontwikkelt daarin mee. In de komende jaren besteden we daarom gericht aandacht aan de vraag hoe we meer inclusief kunnen werken.

Dit vraagt om maatwerk, reflectie op ons ondersteuningsaanbod én het maken van bewuste keuzes:

- Hoe kunnen we beter inspelen op uiteenlopende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften?
- Wat vraagt dit van onze organisatie, onze werkwijzen en onze professionals?
- Welke ruimte kunnen en willen we bieden – en waar liggen de grenzen?

Met de ontwikkeling richting inclusiever onderwijs zullen we te maken krijgen met een toenemende diversiteit aan ondersteuningsvragen in de klas. Dit vraagt om een versterking en verbreding van onze basisondersteuning, zodat we beter kunnen inspelen op de diverse behoeften van leerlingen, zonder dat direct extra ondersteuning nodig is.

Een belangrijk uitgangspunt in deze ontwikkeling is het versterken van de preventieve aanpak. We willen het ondersteuningsteam nadrukkelijker betrekken bij het vormgeven van de basisondersteuning, zodat hun expertise al vroeg in het proces wordt ingezet. Daarmee verschuiven we de focus van 'problemen oplossen' (curatief) naar 'problemen voorkomen' (preventief).